

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р ЕЛЕНА АТАНАСОВА БОРАДЖИЕВА

за научните трудове и учебната дейност
на доц. **Силвия Борисова Цветкова, д.пс**

относно участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „професор”
по професионално направление 3.2. „Психология”,
област на Висшето образование 3. „Социални, стопански и правни
науки”, Катедра „Медицинска физика, биофизика, предклинични и
клинични науки”, във факултет „Фармация“
на Медицински университет – Плевен.

1. Данни за конкурса.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 71 от 02.09.2022 г., със срок два месеца. Според приложените документи, при обявяването и провеждането на конкурса няма допуснати нарушения.

Единственият кандидат в конкурса – доц. Силвия Борисова Цветкова значително надхвърля минималните национални изисквания по смисъла на чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, на чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, както и на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на МУ (Медицински университет) – Плевен.

2. Данни за кандидата.

Доц. Силвия Цветкова има три завършени магистратури по специалностите „Педагогика“, „Логопедия“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ и 14 специализации в системата на образованието и в областта на психологията (психотерапия, клинична психология, психологичното консултиране). Придобива научна степен „Доктор по клинична психология“

през 2000 г., а през 2006 г. научното звание „Доцент по Педагогическа и възрастова психология“. Заема последователно йерархичните позиции от академичната кариера като в момента е ръководител на сектор „Предклинични и клинични науки“ във Факултет „Фармация“(ФФ) на МУ – Плевен.

Натрупала е административен и управленски опит в сферата на образованието – от заместник директор по учебната част в СОУ, до споменатата по-горе настояща позиция и произтичащото от нея участие във Факултетния съвет на ФФ. Заема поста зам.председател на Българска асоциация по психоонкология и председател на Еничната комисия към същата асоциация. Одитор е по качеството на образованието в МУ – Плевен.

След хабилитирането си е участвала в общо 14 проекта: три научно-изследователски; четири научнообразователни; един международен и шест национални по Европейски структурни фондове и оперативни програми в социалната сфера. За изминалия период от 2006 година до момента доц. Цветкова има 56 участия в научни форуми, 15 от които в чужбина.

Членува в редица научни и обществени организации – Съюз на учените в България, Дружеството на психолозите в България, Българска асоциация по психоонкология, Българската асоциация по обществено здраве и други.

В състава е на редакционните колегии на: списание „Psychological Thought“, индексирано в **Scopus**; Eastern Academic Journal, индексирано в (CEEOL); Клинична & Хирургична онкология.

Всички изложени данни за кандидата свидетелстват за последователно, усърдно, отговорно научно и социално развитие.

3.Описание на научните трудове

Доц. Цветкова участва в конкурса за професор с 1 монография; 4 университетски учебника, 77 публикации, от които 8 са издадени в реферирани и индексирани издания. Кандидатът е самостоятелен автор в 21 публикации, останалите са в съавторство. Официално, заверено от оторизирани

институции, са представени 49 цитирания в български и чуждестранни източници.

Изследователският интерес и съдържателната насоченост на научната продукция на кандидата за периода 2006 - 2022 година отговаря изцяло на професионалното направление на обявения конкурс.

4. Научни приноси

Монографията „Аспекти в обучението на децата със специфични нарушения на ученето“ концептуализира проблема за специфичните нарушения на ученето като анализира теоретични позиции на редица автори, представя адекватни стратегии за ръководство и подходи за подпомагането им. Теоретичната обосновка и практико-приложната информация както и достъпният стил позволяват ползването на монографията като ръководство в дейността на педагогическите кадри с децата с проблеми в ученето. Фактът, че изданието е напълно изчерпано на книжния пазар и е разработено ново допълнено издание свидетелства за ценността му.

Четири учебника на кандидата са издадени след придобиване на научното звание (днес длъжност) „доцент“. Те са добре структурирани, съдържателно покриват изискванията на обучението на студентите от специалност „Управление на здравните грижи“ и „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ като разглеждат предметната и методологичната същност на психологията като наука, класификацията на психологическите науки, психологическите аспекти на социалните групи и общуването (**Увод в психологията**, ИЦ-МУ, ISBN 978-954-756-139-7, Плевен, 2013) и на този фон представят общо същността и съответните области на проблематиката на психологията на управлението (**Психология на управлението**, ИЦ-МУ, ISBN 978-954-756-144-1, Пл., 2014). Учебникът **„Андрогогика – обучение на възрастни“** (Максидизайн Про, ISBN 978-619-91210-0-9, Плевен, 2018) може да бъде ползван и от по-широк кръг специалисти, осъществяващи

квалификационни обучения и обучителни тренинги на хора от различни по възраст групи.

Публикациите, с които доц. Цветкова участва в конкурса, са разпределени от нея в 5 тематични направления: *клинична психология; социална психология и психология на личността; възрастова и педагогическа; консултативна психология; психоонкология*. Те отразяват нейните научни интереси, съобразно професионалното ѝ развитие и отличителната ѝ любознателност.

Част от публикациите в областта на клиничната психология се явяват продължение на тематиката на монографията на кандидата – проблемите в обучението на децата със специфични нарушения на ученето. Една част от тях (13.7-51, 13.7-61, 13.7-66) отразяват теоретичните постановки в обяснителните теории за специфичните нарушения на ученето и изясняват категорията „деца с трудности в обучението“ като я разграничават от други категории, с които често се отъждествяват неправилно тези деца в практиката. Представени са важни показатели и критерии за идентифициране на ученици със специфични нарушения на ученето както и степените на нарушение на ученето.

В други публикации са застъпени теми, посветени на разстройствата от аутистичния спектър, на дефицит на вниманието и хиперактивно разстройство.

Публикациите в областта на клиничната психология се отличават както със задълбочен теоретичен анализ така и с емпирични изследвания (13.7-19, 13.7-34, 13.7-51, 13.7-67, 13.7-68) и изследвания на случаи (13.7-9, 13.7-48, 13.7-50), които имат практико-приложен характер. Открояващ принос е използването на теорията на транзакционния анализ за обяснение на проблемите на децата със специфични нарушения на ученето, произтичащи от факторите на мезо-средата.

В областта на социалната психология публикациите засягат проучва-

ния на: *мотивационната сфера* сред различни социални групи (13.7-29, 13.7-47, 13.7-55, 13.7-59, 13.7-60, 13.7-62, 13.7-63, 13.7-64); *междудличностните отношения между доставчици на социални услуги и техните клиенти* (13.7-28, 13.7-57); *методи на въздействие от убеждаващата комуникация* (13.7-65). Анализирани са техники за общуване в различни социални среди, което обогатява и спомага усъвършенстването на комуникативните умения. На базата на емпирични изследвания, публикациите в областта на психология на личността анализират психични състояния, личностни характеристики и специфики на личностното функциониране на различни групи (лекари, пациенти, лица, заети в социалното подпомагане, здравни специалисти). Те са приложими в процеса на обучение и професионално развитие на студентите от медицинските университети, тъй като разкриват факторите в конкретна професионална среда, които провокират стрес и такива, които водят до бърнаут.

Темите в областта на възрастовата и педагогическата психология са концентрирани в:

- проблема агресия в училищния възрастов период като се разглеждат поведенческите модели на агресия, влиянието на средата и семейните взаимоотношения върху интеракцията между учениците при пребиваването им в училище, умението за вземане на адекватни решения при агресивно поведение от страна на обучаемите (13.7-24; 13.7-36; 13.7-37; 13.7-44);

- предизвикателствата на обучението и възпитанието във висшето училище и в частност формирането на професионални умения, създаване на условия за личностно развитие и готовност за учене през целия живот на студентите от МУ. Обсъдени са резултатите от анкетни проучвания на мнението на студентите относно учебния процес, както и приоритетите им относно развитието на личностни компетенции (13.6-8; 13.7-5; 13.7-12, 13.7-43; 13.7-27; 13.7-33; 13.7-41). Търсена и намерена е основата, на която да се

усъвършенства обучението като се зачита мнението и потребностите на обучаемите.

В областта на консултативната психология доц. Цветкова отново умело прилага характерното за високия професионализъм на психолога триединство: теоретичен анализ на изучаваното явление, диагностика на характеристиките на явлението, методика за повлияване /промяна, терапия/ като се опира на различни теоретични направления, използва съвременни подходи и адекватни методи.

Доц. Цветкова изненадва с определянето на последната област – психоонкология, непозната като област със самостоятелен научен статут в България. В психология на здравето у нас се срещат все по-често публикации, свързани с психологическите проблеми на нарастващия брой лица с онкологични заболявания, но те имат по-скоро откъслечен характер. Кандидатът участва като съавтор в издаването на първото клинично ръководство по психоонкология, основано на доказателства, получени от редица психологични изследвания (13.6-1, 13.6-5, 13.7-1, 13.7-7, 13.7-10, 13.7-11, 13.7-13, 13.7.14, 13.7-17, 13.7-20, 13.7-21, 13.7-22, 13.7-23, 13.7.25, 13.7-35, 13.7-46). Доказва се неоспоримо необходимостта от психолог в онкологичните лечебни заведения както при съобщаване на диагнозата, така и при адаптацията към състоянието, подобряването на качеството на живот при терапевтираните и при преживявалите онкологично заболяване пациенти. Психологичната помощ е необходима както на болните, така и на лекарите за справяне със стреса и превенция на дистреса в болнична среда. Интердисциплинарната колаборация води до важни приноси относно разкриването на влиянието и положителните ефекти на съвременните диагностични и оперативни интервенции върху степента на преживяването на предоперативна депресия и нивото на перцептираната постоперативна болка, срокът на възстановяването и по-бързото възвръщане на ежедневното качество на живот. Съществен принос в тази област е и прилагането за първи път на методиката МАС,

чрез която се идентифицират стратегиите за адаптиране на пациента към онкологичната диагноза.

Заклучение

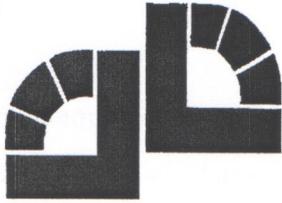
Натрупаният богат научно-преподавателски опит от доц. Цветкова се проявява в задълбоченото търсене на интра и интердисциплинарната връзка на психологичните достижения и нейният принос в развитието им доказва, че стремежът ѝ към длъжността „професор“ не е самоцел, а отговорно осъзнаване на изискванията на това ниво от академичната кариера. Всичко това, отнесено и към организационния ѝ опит и нейната социална ангажираност ми дават основание убедено да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват “ЗА” присъждане на академичната длъжност „професор” по професионално направление 3.2. „Психология“, област на Висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки” на доц. Силвия Борисова Цветкова. Лично аз ще гласувам “ЗА” присъждане на академичната длъжност ПРОФЕСОР на доц. Силвия Борисова Цветкова.

Проф.д-р

(Елена Атанасова Бораджиева)

29.11.2022 г.

В.Търново

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (+359 2) 980 54 46

Fax: (+359 2) 986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

OPINION

By Prof. Dr. – Elena Atanasova Boradjieva

for the scientific works and educational activities
of Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D

regarding participation in a competition

to occupy the academic position "professor"

by professional direction 3.2. "Psychology",

Higher Education Field 3. "Social, Economic and Legal Sciences", Department of
Medical Physics, Biophysics, Pre-clinical and Clinical Sciences, Faculty of Pharmacy
of Medical University – Pleven.

1. Competitions details.

The competition was announced in the State Gazette, no. 71 of 02.09.2022, with a term of two months. According to the attached documents, no violations were committed during the announcement and conduct of the competition.

The only candidate in the competition - Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova significantly exceeds the minimum national requirements in the sense of Art. 2b, para. 2 and 3 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, on Art. 1a, para. 1 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, as well as the requirements of the Regulations for the Development of the Academic Staff of the Medical University - Pleven.

2. Applicant data.

Assoc. Prof. Silvia Tsvetkova has three completed master's degrees in the programmes "Pedagogy", "Speech Therapy" and "Public Health and Health Management" and 14 specializations in the education system and in the field of psychology (psychotherapy, clinical psychology, psychological counseling). She obtained the scientific degree "Doctor of Clinical Psychology" in 2000, and in 2006 the scientific title "Associate Professor of Educational and Developmental Psychology". She successively occupies the hierarchical positions of her

academic career, currently being the head of the "Preclinical and Clinical Sciences" sector at the Faculty of Pharmacy of the Medical University - Pleven.

She has accumulated administrative and managerial experience in the field of education - from deputy director of the academic department in secondary school, to the above-mentioned current position and the resulting participation in the Faculty Council of the Faculty of Pharmacy. She holds the post of vice-chairman of the Bulgarian Psycho-Oncology Association and chairman of the Union Commission of the same association. She is an auditor for the quality of education at the Medical University – Pleven.

After her habilitation, she participated in a total of 14 projects: three research projects; four educational; one international and six national under European Structural Funds and operational programs in the social sphere. For the past period from 2006 to the present, Assoc. Prof. Tsvetkova has participated in 56 scientific forums, 15 of them abroad.

She is a member of a number of scientific and public organizations - Union of Scientists in Bulgaria, Society of Psychologists in Bulgaria, Bulgarian Association of Psycho-oncology, Bulgarian Association of Public Health and etc.

She is a member of the editorial boards of: "Psychological Thought" journal, indexed in **Scopus**; Eastern Academic Journal indexed in (CEEOL); Clinical & Surgical Oncology.

All presented data about the applicant testify to consistent, diligent, responsible scientific and social development.

3. Description of scientific works

Assoc. Prof. Tsvetkova participated in the competition for professor with 1 monograph; 4 university textbooks, 77 publications, of which 8 were published in refereed and indexed editions. The applicant is an independent author in 21 publications, the rest are co-authors. Officially, certified by authorized institutions, 49 citations are presented in Bulgarian and foreign sources.

The research interest and content orientation of the applicant's scientific production for the period 2006 - 2022 fully corresponds to the professional direction of the announced competition.

4. Scientific contributions

The monograph "Aspects in the education of children with specific learning disabilities" conceptualizes the problem of specific learning disabilities by analyzing the theoretical positions of a number of authors, presents adequate management strategies and approaches to

support them. The theoretical justification and the practical-applied information as well as the accessible style allow the use of the monograph as a guide in the activities of the pedagogical staff with children with learning problems. The fact that the edition is completely sold out on the book market and a new, expanded edition has been developed testifies to its value.

The applicant's four textbooks were issued after acquiring the scientific title (current position) "associate professor". They are well-structured, comprehensively cover the training requirements of students from the "Healthcare Management" and "Public Health and Health Management" majors, considering the subject and methodological essence of psychology as a science, the classification of psychological sciences, psychological aspects of social groups and communication (**Introduction to psychology**, Publishing Center-Medical University, ISBN 978-954-756-139-7, Pleven, 2013) and against this background generally present the essence and relevant areas of the problematic of the psychology of management (**Management Psychology**, Publishing Center-Medical University, ISBN 978-954-756-144-1, Pl., 2014). The textbook "**Andragogy - training of adults**" (Maxidesign Pro, ISBN 978-619-91210-0-9, Pleven, 2018) can also be used by a wider range of specialists who carry out qualification training and educational training for people from different age groups.

The publications with which Assoc. Prof. Tsvetkova participated in the competition are divided by her into 5 thematic directions: *clinical psychology; social psychology and personality psychology; developmental and pedagogical; Consultative psychology; psychoncology*. They reflect her scientific interests, according to her professional development and her distinctive curiosity.

Some of the publications in the field of clinical psychology are a continuation of the topic of the applicant's monograph - the problems in the education of children with specific learning disorders. A part of them (13.7-51, 13.7-61, 13.7-66) reflect the theoretical positions in the explanatory theories of specific learning disorders and clarify the category "children with learning difficulties" by distinguishing it from other categories, with which these children are often incorrectly identified in practice. Important indicators and criteria for identifying students with specific learning disabilities as well as degrees of learning disabilities are presented.

Other publications include topics devoted to autism spectrum disorders, attention deficit and hyperactivity disorder.

Publications in the field of clinical psychology are distinguished both by in-depth theoretical analysis and by empirical research (13.7-19, 13.7-34, 13.7-51, 13.7-67, 13.7-68) and case studies (13.7-9, 13.7-48, 13.7-50), which have a practical-applied nature. A notable contribution is the use of transactional analysis theory to explain the problems of children with specific learning disabilities arising from meso-environmental factors.

In the field of social psychology, the publications concern studies of: the *motivational sphere* among different social groups (13.7-29, 13.7-47, 13.7-55, 13.7-59, 13.7-60, 13.7-62, 13.7-63, 13.7-64); *interpersonal relations between social service providers and their clients* (13.7-28, 13.7-57); *methods of influence from persuasive communication* (13.7-65). Communication techniques in different social environments have been analyzed, which enriches and helps the improvement of communication skills. Based on empirical research, publications in the field of personality psychology analyze mental states, personal characteristics and specifics of personal functioning of different groups (doctors, patients, persons employed in social assistance, health professionals). They are applicable in the process of training and professional development of medical university students, as they reveal the factors in a specific professional environment that provoke stress and those that lead to burnout.

Topics in the field of developmental and pedagogical psychology are concentrated in:

- the problem of aggression in the school-age period by considering the behavioral models of aggression, the influence of the environment and family relationships on the interaction between students during their stay at school, the ability to make adequate decisions in the case of aggressive behavior on the part of students (13.7-24 ; 13.7-36; 13.7-37; 13.7-44);
- the challenges of training and education in higher education and, in particular, the formation of professional skills, creation of conditions for personal development and readiness for lifelong learning of the Medical University students. The results of surveys of students' opinions about the learning process, as well as their priorities regarding the development of personal competences, were discussed (13.6-8; 13.7-5; 13.7-12, 13.7-43; 13.7-27; 13.7- 33; 13.7-41). The basis on which to improve the training was sought and found, respecting the opinion and needs of the trainees.

In the field of counseling psychology, Assoc. Prof. Tsvetkova again skilfully applies the trinity characteristic of the high professionalism of the psychologist: theoretical analysis of the studied phenomenon, diagnosis of the characteristics of the phenomenon, methodology for influence /change, therapy/ based on different theoretical directions, uses modern approaches and adequate methods.

Assoc. Prof. Tsvetkova surprises with the designation of the last field - psycho-oncology, unknown as a field with an independent scientific status in Bulgaria. In the psychology of health in our country, publications related to the psychological problems of the growing number of people with oncological diseases are increasingly common, but they are rather fragmented. The applicant participated as a co-author in the publication of the first clinical guideline in psycho-oncology based on evidence obtained from a number of psychological studies (13.6-1, 13.6-5, 13.7-1, 13.7-7, 13.7-10, 13.7-11, 13.7-13, 13.7.14, 13.7-17, 13.7-20, 13.7-21, 13.7-22, 13.7-23, 13.7.25, 13.7-35, 13.7-46). The need for a psychologist in oncology treatment facilities is unquestionably proven, both when communicating the diagnosis, and when adapting to the condition, improving the quality of life for treated and surviving cancer patients. Psychological help is necessary for both patients and doctors to cope with stress and prevent distress in a hospital environment. The interdisciplinary collaboration leads to important contributions regarding the disclosure of the influence and positive effects of modern diagnostic and operative interventions on the degree of experience of preoperative depression and the level of perceived postoperative pain, the duration of recovery and a faster return to daily quality of life. A significant contribution in this area is also the application for the first time of the MAC approach, through which the strategies for adapting the patient to an oncological diagnosis are identified.

Conclusion

Assoc. Prof. Tsvetkova's accumulated rich scientific and teaching experience is manifested in the in-depth search for the intra- and interdisciplinary relationship of psychological achievements and her contribution to their development proves that her aspiration to the position of "professor" is not an end in itself, but a responsible awareness of the requirements of this level of the academic career. All this, applied to her organizational experience and her social commitment, give me reason to confidently propose to the respected members of the scientific jury to vote positively for the awarding of the academic position "professor" in professional direction 3.2. "Psychology", field of Higher Education 3. "Social, economic and legal sciences" to Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova. Personally, I will give my positive vote for the awarding the academic position of PROFESSOR to Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova.

(Prof. Dr. Elena Atanasova Boradjieva)

29.11.2022

V. Tarnovo

I, Miroslava Delcheva Delcheva, hereby certify that this is a true and correct translation that I have made from Bulgarian into English of the attached document, namely: OPINION. The translation consists of 6 pages.

Sworn Translator:

Miroslava Delcheva MA

